

STRATEGINEN PALVELUSOPIMUS 2013

Lasten kasvatuksen ja opetuksen pääprosessi (Luonnos)

1. Sopimusosapuolet

Tämän sopimuksen osapuolia ovat Turun kaupunginhallitus ja Turun kaupungin *kasvatus- ja opetuslautakunta*. Turun kaupungin toimintamalliuudistuksen vuoksi sopimuksen hyväksyy omalta osaltaan myös Varhaiskasvatus- ja perusopetuslautakunta talousarvion käsittelyn yhteydessä. Sopimuksen allekirjoittavat kaupunginhallituksen puolesta kaupunginhallituksen puheenjohtaja ja varapuheenjohtajat sekä hallintokunnan puolesta lautakunnan puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja.

2. Sopimuksen tarkoitus

Tällä strategisella palvelusopimuksella (SPS) kaupunginhallitus sekä kasvatus- ja opetuslautakunta sopivat lautakunnan alaisen toiminnan lähtökohdista, kehittämistavoitteista ja resursseista varhaiskasvatus- ja perusopetuspalvelujen osalta.

Strategisen palvelusopimuksen tarkoitus on ohjata kaupunkitasolla lasten kasvatuksen ja opetuksen pääprosessia yhteisesti sovittavaan suuntaan ottaen huomioon toimintaa ohjaava lainsäädäntö ja muut ohjaavat asiakirjat sekä Turun valtuustoryhmienryhmien välisen sopimuksen ja valtuuston hyväksymät ohjelmat ja talousarvion.

Keskeinen sopimusta ja työtä ohjaava periaate on hyvinvoinnin lisääminen, tähän päästään, laatutyötä tekemällä, osallisuutta kehittämällä, oppilaan tuen uudistusta jatkamalla ja yhteiskuntatakuuta toteuttamalla

3. Toimintaympäristö ja sen muutokset suunnitelmakaudella 2013 - 2016

Varhaiskasvatuspalvelujen piirissä olevien lasten määrä on ollut kasvussa vuodesta 2008, kasvun ennustetaan jatkuvan 120 - 150 lapsella vuodessa. Tämä on jonkin verran alempi kuin kaupungin väestöennusteessa. Vuonna 2003 alkanut perusopetuksen oppilasmäärien väheneminen on myös pysähtynyt. Perusopetuksen oppilasmäärä tulee alakouluissa kasvamaan suunnitelmakaudella, tähän kasvuun on varauduttava.

Erityisesti varhaiskasvatuspalvelujen kysynnän lisääntymiseen on varauduttava suunnitelmakaudella. Palvelutarjontaa laajennetaan avoimeen toimintaan kokopäiväisen päivähoidon vaihtoehdoksi. Lisäksi kaupunginvaltuuston ja -hallituksen päätöksen mukaisesti kysynnän kasvun aiheuttamaa palvelutarpeen laajentamista on suunnattava yksityiseen palvelutuotantoon. Tulevan kahdeksan vuoden aikana yksityisen päivähoiton osuus tulee kasvattaa 30 prosenttiin.

Koulutuksen ja tutkimuksen kehittämissuunnitelman mukaan päivähoiton lainsäädäntö uudistetaan tällä hallituskaudella. Varhaiskasvatuksen hallinnointi siirtyy vuoden 2013 alussa Sosiaali- ja terveysministeriöstä Opetus- ja kulttuuriministeriöön. Valtioneuvosto päätti kesäkuussa 2012 perusopetuslaissa tarkoitetun opetuksen valtakunnallisista tavoitteista ja perusopetuksen tuntijaosta. Suunnittelukauden lopulla 1.8.2016 lukien uudet opetussuunnitelmat otetaan käyttöön kaikkien perusopetuksen vuosiluokkien osalta.

4. Asiakkuudet ja palvelujen kysyntä tulosalueittain suunnitelmakaudella 2013 - 2016

Seuraavissa taulukoissa on esitetty pääprosessin lapsi- ja oppilasmäärät. Varhaiskasvatuksen asiakasmäärät vuosilta 2010 ja 2011 ovat huhtikuun ja syyskuun keskiarvot, jotta kysynnän kausivaihtelu tulisi huomioitua. Perusopetuksen oppilasmäärät perustuvat syyskuun 20 päivän mukaiseen tilanteeseen.

Taulukot päivitetään syyskuussa, tilastojen ja talousarvioesityksen valmistuttua

Varhaiskasvatus	2010	2011	ennuste 2012	2013	2014	2015	2016
Kaupungin omat yht	5 438	5 535	5 622				
Päiväkoti	4 972	5 089	5 204				
-joista esiopetuksessa	1 167	1 234	1 230				
Perhepäivähoito	466	447	418				
<i>Avoim varhaiskasvatus</i>	469	482	511				
Ostetut yht	605	799	949				
Maksusitoumus	425	216	108				
Palveluseteli	156	551	832				
-ostetuista esiopetuksessa	110	131	149				
Seutusopimus	0	7	8				
<i>Avoim varhaiskasvatus</i>	0	33	55				
Lasten hoidon tuet	0						
Kotihoidon tuki	2 096	2 234	2 352				
Yksityisen hoidon tuki yht.	863	735	698				
- päiväkoti	544	406	290				
- perhepäivähoito	272	269	270				
- hoito lapsen kotona	48	51	78				
- ryhmäperhepäivähoito		29	60				

Perusopetus	2010	20.9.2011	2012	2013	2014	2015	2016
Oppilasmäärä 20.9.							
Esiopetus kouluissa	89	103	110	110	115	115	115
Luokat 1-6, yleisopetus							
Oppilasmäärä	7 619	7 667	7 587	7 617	7 647	7 677	7 720
Keskitetyn palvelun koulut	940	919	919	919	907	900	900
Luokat 7-9, yleisopetus							
Oppilasmäärä	4 184	4 115	4 035	4 035	3 925	3 825	3 825
Erityisen tuen piirissä olevat	1 347	1 423	1 450	1 500	1 500	1 500	1 500
Lisäluokat	30	36	35	30	30	30	30

5. Voimavarat suunnitelmakaudella 2013 - 2016

5.1. Taloudelliset resurssit

	Menot 2013	Tulot 2013	Netto 2013	2014	2015	2016
Yhteiset toiminnot						
Kasvatus- ja opetusvirasto						
Varhaiskasvatus						
Perusopetus						
Yhteensä						

5.2. Henkilöstöresurssit

	2011	2 012	2013	2014	2015	2016
	toteuma	(ennuste)				
Työvoimankäyttö						
Varhaiskasvatus	1 406	1 461				
Perusopetus	1 341	1 348				
Kasvatus- ja opetusvirasto	79	83				
Palkkamenojen kehitys						
Varhaiskasvatus						

Perusopetus						
Kasvatus- ja opetusvirasto						
Yhteiset toiminnot						

5.3. Tilaresurssit

	Virasto, TOP-kekus, Ulappa, varastot	Varhaiskasvatus	Perusopetus	Yhteensä:
Vuokrat+siivous				
Sähkö				
Vesi				
Jätevesi- ja huolto				
Talonmiespalvelut				
Siivous- ja puhd.aineet				
Vaihtomatot+käsipyyheet				
Yhteensä:				

Vuodenvaihteessa 2012 - 2013 otetaan käyttöön Kellonsoittajankadun päiväkoti ja koulurakennus, päiväkodissa on hoitopaikkoja noin 170 ja koulussa on kaksi vuosiluokkaa.

Päivähoidon kysynnän kasvuun vastataan myös yksityisellä palvelutuotannolla. Kaupunginhallitus päätti 7.5.2012 ottaa käyttöön päivähoidon investointituen. Vuoden 2013 talousarviossa investointitukeen varataan 100 000 euroa. Tuella pyritään lisäämään hoitopaikkoja turkulaisille lapsille keventämällä uuden hoitopaikan perustamiskustannuksia yksityisessä palvelutuotannossa.

6. Ohjelmista ja talousarviosta / -suunnitelmasta johdetut strategiset tavoitteet ja mittarit suunnitelmakaudella 2013 - 2016

Päämäärä/menestystekijä: Mahdollistetaan monipuolinen ja korkeatasoinen kasvatus ja opetus				
SPS:n strateginen tavoite	Kuvaus keinoista tavoitteen saavuttamiseksi <i>Vastuu- ja yhteistyötoimet</i>	Mittari tavoitteen toteutumisen seurantaan	Tavoitetaso	Resurssitarve
Perusresurssien turvaaminen	Päivähoitoa jonottavien lasten määrä ei kasva <i>Varhaiskasvatuksen tulosalue</i> (Laki lasten päivähoidosta)	Päivähoitohakemusten määrän seuranta säännöllisesti	Perhe saa lapselleen tarvitsemansa hoitopaikan lakisääteisessä ajassa.	150 hoitopaikka x 9 200 euroa=1 380 000 euroa
	Mahdollistetaan perusopetuslain ja perusopetuksen opetussuunnitelman mukainen perusopetus oppivelvollisille <i>Pääprosessin tulosalueet ja talouspalvelut</i> (Perusopetuslaki)	Oppilaskohtainen tuntikehys	Oppilaskohtainen tuntikehys Alakoulu 1,21 Yläkoulu 1,72	Pidetään syksyn 2012 tasolla Anotaan ryhmien pienentämiseen tarkoitettua rahoitusta

Kaikille lapsille ja oppilaille taataan tasa-arvoiset kasvatus- ja opetusmahdollisuudet koko kaupungissa	Varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen palvelut tuotetaan tarkoituksenmukaisesti huomioiden alueiden ominaispiirteet ja lasten/oppilaiden tarpeet olemassa olevilla resursseilla <i>Pääprosessin tulosalueet ja talous- ja tilapalvelut (Valtuustoryhmien välinen sopimus)</i>	Palveluverkkoa ja palvelutuotantoa koskeva tarkastelu ja arviointi suhteessa talousarvioon on jatkuvaa ja muutokset huomioon ottavaa	Lasten ja nuorten palvelut päivähoitodossa ja perusopetuksessa on tuotettu kustannustehokkaasti talousarviossa pysyen huomioiden erilaiset tarpeet	Talousarvion toteutuminen suunnitellusti
	Varhaiskasvatuksessa monipuolistetaan palvelurakennetta ja palvelua laajennettaessa suunnataan painopiste hankittuihin palveluihin <i>Varhaiskasvatuksen tulosalue (Kaupunginhallituksen päätös)</i>	Hankitun/oman tuotannon osuus palvelutuotannosta ja resurssien kohdentaminen henkilöstökustannuksista palvelujen ostoihin	Kunnallisen ja hankitun palvelun osuus 2013 76 / 24 2014 75 / 25 2015 74 / 26 2016 73 / 27	Investointituki 100 000 euroa, vuonna 2012 ko. määräraha ei ollut prosessin talousarviossa
	Kasvatus- ja opetustoimii tasa-arvo ja yhdenvertaisuuden pilottikohteenä <i>Tulosalueet</i>	Tulosalueilla on määriteltä tasa-arvotavoitteiden mukaiset toimenpiteet	Kaksi toimenpidettä määriteltä OPTS:ssa	Ei lisäresurssi tarvetta

Päämäärä: Kehitetään ennaltaehkäisevää toimintaa ja hyvinvointia

SPS:n strateginen tavoite	Kuvaus keinoista tavoitteen saavuttamiseksi <i>Vastuu- ja yhteistyötahot</i>	Mittari tavoitteen toteutumisen seurataan	Tavoitetaso	Resurssitarve
Yleisen, tehostetun ja erityisen tuen antamiseen tarvittavat perusresurssit varmistetaan erityisesti oppilaan lähikoulussa ja varhaiskasvatuksessa jatketaan mallin jalkauttamista	Yleisen, tehostetun ja erityisen tuen toimintamallin toteuttaminen lain mukaisesti lähikouluperiaatteella <i>Pääprosessin tulosalueet (Perusopetuslaki)</i>	Tehostetun ja erityisen tuen resurssit; tukiopeutus, osa-aikainen erityisopetus, oppilashuollon palvelut ja erityisryhmät	Säilytetään nykyinen taso painottuen oppilaan lähikouluun	Siirtymävaiheessa vaaditaan lisäresurssia ennen kuin resurssit on kohdennettu uuden toimintamallin mukaisesti
Varhaisen puuttumisen ja ennaltaehkäisevän työn kehittäminen osana perustoimintaa ja yhteistyössä muiden tahojen kanssa	Moniammatillinen palveluorganisaatio tukee lasta ja perhettä kasvussa ja kasvatustehtävässä lähipäiväkodissa ja -koulussa, painopisteenä nivelvaiheet <i>Kasvatus- ja opetustoimi sekä sosiaali- ja terveystoimi (Lasten ja nuorten hyvinvointiohjelma)</i>	Tuen piirissä olevat Koulutustakuun ulkopuolelle jäävien määrä	Tuki oikean tasoisena oikein ajoitettuna Kaikki perusasteen päättävät oppilaat siirtyvät jatkoopintoihin	Toteutetaan olemassa olevilla resursseilla ja hyödynnetään mahdollisia hanke-rahastoja Turvataan lisäopetus myös kaupungin omana toimintana

Päämäärä: Toiminnan tehostaminen/resurssien tasapainoinen ohjaus				
SPS:n strateginen tavoite	Kuvaus keinoista tavoitteen saavuttamiseksi Vastuu- ja yhteistyötahot	Mittari tavoitteen toteutumisen seurataan	Tavoitetaso	Resurssitarve
Palveluorganisaatio ja toiminnan rakenteet tukevat tehokkaasti lasten kasvatusta ja opetusta	Jatketaan kasvatus- ja opetustoimen rakennemuutosten toteuttamista ja käydään läpi toimintaprosesseja <i>Kasvatus- ja opetustoimi (Valtuustoryhmien välinen sopimus)</i>	Henkilöstömäärä vähenee päätösten mukaisesti	Rakenteellisia ja toiminnallisia muutoksia jatketaan	
	Henkilöstön osaamisen joustava hyödyntäminen <i>Kasvatus- ja opetustoimi (Henkilöstöohjelma)</i>	Osaamiskartoitukset ja kehityskeskustelut	Käyty 90 %	Ei lisäresurssitarvetta
Tieto- ja viestintäteknologian käytön lisääminen	Sähköinen toimintatapa on käytössä koko hallintokunnassa TVT opetuskäytön suunnitelmaa noudattaen ja it-järjestelmiä hyödynnetään ja ne tuottavat tietoa toiminnan ohjaamisen tueksi <i>Kasvatus- ja opetustoimi (Kasvatus- ja opetustoimen tuottavuustavoitteet)</i>	Seuranta välineiden hyödyntämisestä	Järjestelmät käytössä koko hallintokunnassa	50.000 €
Toiminta ja resurssit ovat tasapainossa	Määritellään tuotteet ja niiden hinnat ja varmistetaan riittävät resurssit tuotteiden hankintaa	Resurssiseuranta	Resurssit vastaavat tilausta	Ei lisäresurssitarvetta

Päämäärä/menestystekijä: Kestävä kehitys				
SPS:n strateginen tavoite	Kuvaus keinoista tavoitteen saavuttamiseksi Vastuu- ja yhteistyötahot	Mittari tavoitteen toteutumisen seurataan	Tavoitetaso	Resurssitarve
Ilmasto- ja ympäristöohjelman toteuttaminen	Hallintokunnan päästövähennyssuunnitelman toteuttaminen <i>Kasvatus- ja opetustoimi (Ilmasto ja ympäristöohjelma)</i>	Energian kulutus	Energian kulutus vähenee 2 %	Ei lisäresurssitarvetta
Vastuullisuuden lisääminen osana perustoimintaa	Kasvatuksessa ja opetuksessa huomioidaan sosiaalinen, kulttuurien ja taloudellinen kestävyys Lasten ja perheiden osallisuuden lisääminen	Kouluterveyskysely ja varhaiskasvatuksen lapset 4- v. neuvolatarkastuksen piirissä 100 %, Kunta10 Yhtenevät toimintatavat lasten, oppilaiden ja perheiden kuulemisessa jo asioiden val-	Koettu hyvinvointi lisääntyy Toimintatapa on selkeä, oikea-aikainen, esteetön ja kaikki	Ei lisäresurssitarvetta

	<i>Kasvatus- ja opetustoimi</i> (Lasten ja nuorten hyvinvointiohjelma)	misteluvaiheessa	kohderyhmät huomioiva	
--	---	------------------	--------------------------	--

7. Operatiivisessa palvelutuotantosopimuksessa sovittavia keskeisiä toimenpiteitä tulosalueilla

Varhaiskasvatus

- Asiakkaan ohjauksen kehittäminen osana ASPA-hanketta ja tilaajakokonaisuutta
- Avoimen toiminnan vakiinnuttaminen osana palvelutuotantoa
- Tuotteistetaan ja suoritetaan kustannuslaskenta oman tuotannon palvelujen osalta
- Selvitetään kiinnostus ja perusteet painotettuun toimintaan
- Perheiden osallisuuden lisääminen lapsensa hoidon suunnittelussa ja arvioinnissa - kasvatuskumppanuus
- Toiminnallisen tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden toteuttaminen

Perusopetus

- Varmistetaan monipuoliset ja laadukkaat palvelut - kieliohjelma, painottunut opetus
- Tuetaan oppilasta oikean tasoisesti ja oikein ajoitettui yhteistyössä eri toimijatahojen kanssa – kohdennetaan voimavaroja yleiseen tukeen
- Jatketään määrärajojen jaon kehittämistä, huomioidaan oppilaiden tarpeet ja koulun toimintaympäristö entistä paremmin
- Jatketään koulukuljetusten reittisuunnittelun kehittämistä
- Oppilaan osallisuuden lisääminen koulupäivänä aikana
- Toiminnallisen tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden toteuttaminen

Virasto

- Kehitetään toimintaa kuvaavia tunnuslukuja, tuotteistaminen.
- Täydennyskoulutukseen panostaminen koko hallintokunnassa
- Palvelutarpeen ennakoinnin tehostaminen
- Laadunhallinnan kehittäminen koko hallintokunnassa
- Ruotsinkielisten ja vieraskielisten asiakkaiden palvelutarpeen arviointi ja kohdentaminen
- Palveluverkosta päättäminen ja toimenpiteet vuosille 2013-2021
- Toiminnallisen tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden toteuttaminen

8. Allekirjoitukset

Turussa **.**.2013

Kaupunginhallituksen puolesta

Kasvatus- ja opetuslautakunnan puolesta